

ویس. کرمی، مهرداد، ۱۳۵۰ -
معارف اعتقادی (۲) (نبوت، امامت، ولایت
فقیه) / نویسنده مهرداد ویس کرمی. - اصفهان:
محبان، ۱۳۸۳.
۱۰۰، ۸ ص.

ISBN 964-8592-02-0

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیپا.
۱. شیعه -- عقاید. ۲. شیعه -- اصول دین.
الف. عنوان.

۲۹۷/۴۱۷۲

BP۲۱۱/۵/۹م۶

۸۳-۹۴۹۲م

کتابخانه ملی ایران

معارف اعتقادی ۲

نویسنده: دکتر مهرداد ویس کرمی

ناشر: محبان

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

چاپ: اول ۱۳۸۳

لیتوگرافی: دهقان

چاپخانه: کمالی نژاد

شابک: ۹۶۴-۸۵۹۲-۰۲-۰

مرکز پخش: اصفهان، خیابان حافظ، سه راه کرمانی، انتشارات محبان.

تلفن: ۲۳۵۲۹۶۵ و ۲۳۴۳۷۲۳ - ۰۳۱۱

معارف اعتقادی ۲

(مباحث: نبوت، امامت، ولایت فقیه)

نویسنده:

دکتر مهرداد ویس کرمی

۷۳	هدایت به امر در غیبت و حضور یکسان است
۷۴	اثبات عصمت امام
۷۴	درجه عصمت امام
۷۴	آگاهی بر باطن انسانها
۷۵	امامت نیاز همیشگی بشر!
۷۶	امام از جمله موازین قیامت
۷۸	فصل هفتم: امامت تشریعی
۸۰	دلایل امامت تشریعی
۸۲	فرق «کمال» و «تمام»
۸۲	اثبات امامت سایر ائمه هدا - علیهم صلوات الله -
۸۳	نگاهی به تاریخ
۸۵	مروری بر سقیفه
۸۷	فصل هشتم: ولایت فقیه
۸۹	ولایت فقیه بحثی کلامی یا فقهی
۹۰	دلیل عقلی بر ضرورت نبوت، امامت و ولایت فقیه
۹۲	معنی انتخاب
۹۲	جایگاه مردم در انتصاب
۹۳	دور خبرگان، مردم و رهبری
۹۴	«اصل عدم ولایت» و رابطه آن با ولایت فقیه
۹۶	ولایت فقیه، ولایت بر فرزندانگان
۹۷	سرپرستی جامعه اسلامی از سنخ ولایت نه وکالت
۹۷	معنای ولایت مطلقه فقیه
۹۹	اضافه شدن قید مطلقه در قانون اساسی
۹۹	تفکیک حوزه ولایت و حاکمیت مردم در قانون اساسی

پیش گفتار

بدون شک انقلاب اسلامی رستاخیز عظیمی بود که جهان مدرن را به سختی تکان داد و همه دیدگان رمق دیده را خیره خود ساخت. اما مهمتر از اصل انقلاب، ادامه آن می باشد به طوری که پس از فرونشستن شور اولیه انقلابی، تحکیم و تثبیت ارزشهای انقلاب از اصل برقراری آن از اهمیت بیشتری برخوردار است. به خصوص اینکه رسوخ ارزشهای انقلاب تا لایه های زیرین اقشار جامعه ای که طی حدود بیست و پنج قرن سلطه شاهنشاهی، تحت سلطه استبدادی و حکام دین ستیز قرار داشته کاری کوتاه مدت نمی تواند باشد.

از جمله اقدامات مهمی که در این راستا در سطح دانشگاه ها به عمل آمد تاسیس گروه معارف اسلامی بود تا بوسیله آن فرهنگ اسلامی در همه رشته های دانشگاهی جایگاه حقیقی خود را باز یابد و در این راستا زحمات فراوانی کشیده شده گرچه ادامه این حرکت خطیر، نیازمند تلاشی به مراتب بیشتر می باشد.

از طرفی جهان مدرن سیطره خود را برعالم روزه روز بیشتر می نماید و از طرف دیگر علیرغم تحولات برق آسا در جمیع شئون زندگی بشر، جاودانگی اسلام خودنمایی می کند و جمع میان این دو از مهمترین رسالت های دروس معارف در دانشگاه می باشد و در این میان یک راه افراطی وجود دارد و یک طریق تفریط: در حالت افراطی بایستی چشم را بر روی واقعیات جدید بست و گوش خود را به صدای ناله کنونی آشنا نکرد و در حالت تفریط بایستی از همه چیز خود دست بکشیم و دست روی دست، دنبال رو تحولات روزمره در سطح جهانی باشیم و در حالت بدبینانه بازیگر سیاست هایی شویم که سیاستگذاران فرهنگ الحادی نوین برای ما ترسیم نموده اند.

نگارنده معتقد است راه میانه ای وجود دارد و آن طریقه امت وسط می باشد به این ترتیب که با دقت و حساسیت ویژه ای تحولات دنیای امروز و تاثیر آنها را بر روی جوانان و دانشجویان دنبال نماییم و بدون اینکه آتش بیار معرکه دشمن شویم، مباحث دینی را به گونه ای ارائه نماییم که پاسخگوی تحولات و سؤالات ناشی از آن نیز باشد.

آری بایستی عالم به زمانه خویش باشیم اما در زمانه غرق نشویم و این خطر بزرگی است که امروزه گروه معارف و اساتید آن را تهدید می نماید به این صورت که گاهی مشاهده می شود در برخی از کلاسهای معارف، آنچنان استاد درس، غرق در مسایل روزمره می شود که خود وی نیز عملا به ابزار نشر و اشاعه فرهنگ بیگانه تبدیل می گردد و دانشجوی ما پس از گذراندن تمام دروس گروه معارف تازه دست خود را از تعالیم اصیل دینی خالی می بیند.

مسئله کسنی منکر رسالت گروه معارف در پاسخگویی به شبهات روز دانشجویان نیست بلکه سخن در نوع پاسخگویی است، اینکه امروزه سخن از تجدید نظر سالیانه در دروس معارف به میان می آید ناشی از همین تفکر انفعالی است در حالی که نگارنده معتقد است رسالت اولیه گروه معارف تبیین معارف دینی آن هم متناسب با نیازهای روز است نه غرق شدن در مباحث روز تحت عنوانی به نام معارف اسلامی و این کتاب طرحی برای ارائه این الگوی تدریس می باشد که اهم خصوصیات آن به شرح زیر است:

۱- نگارنده خود را در آن حد از «بضاعت علمی» نمی بیند که از نزد خود مطلبی بنگارد گر چه همیشه تعقل خدادادی خویش را در عرصه تضارب افکار محترم می شمارد و به همین دلیل به هر سخنی از نگاه استحکام و انسجام و حکیمانه بودن آن می نگرد و در پی یافتن محکمترین سخن است نه مشهورترین و مقبولترین آن. متأسفانه در اکثر کتب تالیفی، استناد به کتب قدیمی منتسب به افراد بزرگ از جمله کمالات نگارنده محسوب می شود این مطلب، گر چه در جای خود و تا اندازه ای درست است، اما تمام حرف نیست بلکه بهتر است در پی سخنانی باشیم که فطرت خدادادی انسان را اقناع نماید و در عین حال منابع قابل دسترسی نیز در کنار آن ذکر نماییم تا دانشجویان و حتی اساتید دریافتن آنها به رنج و زحمت نیفتند به همین دلیل در این کتاب ابتدا منابع هر مطلب ذکر شده و پس از طرح سوالات مورد انتظار، نظر مختار نگارنده به تحریر در آمده است و این اقدام به منزله ترجیح نظر اصلح و اقوی بر مشهورات و مقبولات می باشد.

۲- سعی بر این بوده که محوریت مباحث در تمام طول کتاب حفظ شود تا در پایان و احد درسی یک تفکر منجمم به دانشجویان ارائه گردد و نه صرفاً یکسری مطالب پراکنده و بی ارتباط و به همین دلیل بحث «ولایت» در این کتاب نقش محوری را داراست و تمام مباحث کتاب، حول و حوش آن می چرخد.

۳- در این کتاب از شبهات موجود در اذهان جوانان، غافل نمانده ایم اما تمام تلاش ما این است که از طریق نحوه ارائه مباحث و جهت دادن به مباحث دینی به این شبهات پاسخ گوئیم چرا که نگارنده معتقد است در طی دو واحد درسی که جهت ارائه و شناسایی تفکر اسلامی تدوین شده پرداختن مستقیم به این مباحث نه «ممکن» است و نه «مطلوب»؛ ممکن نیست به دلیل اینکه ساعات کلاس کفاف این کار را نمی دهد و مطلوب نیست چرا که پرداختن به این گونه مباحث تخصصی است و ارائه ناقص آنها نهایتاً به تمام سوالات موجود پاسخ نمی دهد بعلاوه اینکه ما را از انجام رسالت اصیل گروه معارف که ترویج فرهنگ دینی است باز می دارد. البته در حین طرح مباحث شبهات دانشجویان مایه گرمی بحث و ظهور ابعاد عمیق آن می شود و شاید باور این مطلب مشکل باشد که ما در طول سه سال تدریس این مباحث اکثریت قریب به اتفاق سوالات مطرح شده را از طریق همین مباحث و تطبیق آن بر مباحث روز، پاسخ گفته ایم. البته تحقیق و گفتگوی بیشتر در خارج از کلاس مکمل این کار خواهد بود.

۴- امروزه عرفان «دروغین و غرب زده» به شدت جوانان ما را تهدید می نماید و بهترین راه مقابله با این افکار، ارایه «عرفان شیعی» به صورت صحیح آن می باشد که متأسفانه در کتب موجود چندان اثری از این امر دیده نمی شود. سعی ما بر آن بوده که از منابع عرفان اسلامی نیز در ارائه مباحث کمک گیریم، آری دنیای مدرن جوانان ما را به زمین چسبانیده و تنها با استفاده از عرفان اهل بیت است که می توانیم آنها را متوجه آسمان نماییم و ارائه مباحث از دیدگاه عرفانی از جمله دیگر اهداف تالیف این کتاب می باشد.

۵- در جو غفلت زده و آمیخته به فتنه امروزی، برگشت به فرهنگ اصیل قرآن و اهل بیت یک ضرورت حیاتی است و این ما هستیم که بایستی ابتکار عمل را درست گیریم و از فرهنگ غنی قرآنی در ارایه تفکر اسلامی به نحو احسن کمک گیریم و الا آتش بیار معرکه افکار الحادی خواهیم شد، لذا مباحث قرآنی و روایی در

این اثر رنگ بیشتری دارد و حتی جهت تبرک و نیز آشنایی بیشتر جوانان، بسیاری از آیات به جای پاورقی در متن کتاب آمده است و در این کار اثر عینی و واقعی نیز مد نظر ما بوده و سعی ما بر آن بوده که قرآن را از پاورقی به متن بیاوریم و جان جوانان را در معرض عطر روح افزای آن قرار دهیم.

۶- درس معارف اسلامی، بایستی به گونه ای باشد که به بحث صرفاً نظری و تئوریک مبدل نشود بلکه به گونه ای بایستی مطرح شود که دانشجوی شنونده در زندگی روزمره خویش آن را بالنده و زنده احساس نماید و همین امر باعث اثر معنوی و اخلاقی درس معارف اسلامی در زندگی روزمره او گردد. گاهی در ضمن بحث ولایت امامت تکوینی و غیره ذکر یک مثال عینی، دانشجو را به متن درس می کشاند و او را شیفته لقای الهی می گرداند.

۷- یک نگارنده سست رای و "التقاط زده"، هیچگاه نمی تواند راهنمای نسل جدید باشد و همین امر ضرورت طرح مباحث جدی و جهت دار را در دروس معارف طلب می نماید به طوری که دانشجو پس از اتمام هر موضوع احساس نماید به نظر صائب و قابل قبولی در آن زمینه دست یافته است نه اینکه پس از اتمام درس، خود را غرق در شبهات و متحیر در آراء گوناگون مشاهده نماید. در بعضی از تالیفات کنونی مشاهده می شود که سرگردانی فکری نگارنده به خواننده سرگردان نیز قوت قلب می بخشد و تازه مطمئن می شود که گویا حقّی که بتوان بر آن پای فشرد وجود ندارد لذا نگارنده مباحث را به گونه ای که خود به صحت آن اعتقاد راسخ دارد مطرح نموده و از طرح آرای گوناگون پرهیز نموده است چرا که با توضیح پیشین این امر را نه مطلوب می داند و نه متناسب با فطرت حقیقت جوی آدمی!

۸- قرآن کریم به عنوان گنجینه بی نظیر و معصوم اسلام، در این تالیف بیش از سایر تالیفات مورد خدمت قرار گرفته و سعی ما بر این بوده که جایگاه خطیر قرآن را در حجم و ابعاد کتاب معارف نیز به ظهور برسانیم به علاوه اینکه بسیاری از شبهات امروزی متوجه قرآن کریم است در حالی که مباحث مربوط به "قرآن" در تالیفات کنونی جای چندانی ندارد.

۹- هدف اصلی ما آرایه یک تفکر کلی و اصولی به مباحث دینی بوده و با توجه به حجم درس معارف (۲) به این مهم اقدام کرده ایم و مباحث جزئی و مصداقی و مواردی از این قبیل، بایستی توسط اساتید محترم در طی تدریس مباحث روشن شود.

۱۰- عجیب است که ما ولایت فقیه را به عنوان ستون خیمه انقلاب اسلامی بدانیم اما در تالیفات خود نسبت به طرح آن کم لطفی نماییم بدین منظور سعی بر این بود که مبحث ولایت فقیه مطابق با نظر اکثر فقهای شیعه - به خصوص امام راحل - در این مجموعه به صورت پررنگ تر و برجسته تر مطرح شود به طوری که خوانندگان عزیز، طرح کلی این مبحث را فرا گیرند و به جوانب گوناگون آن آگاهی بیشتری پیدا نمایند.

۱۱- این مجموعه در طی سه سال در دانشگاههای گوناگون منطقه چهار اصفهان - اعم از دولتی و آزاد در رشته ها و مقاطع گوناگون - تدریس شده و در این مسیر جرح و تعدیلهایی را پذیرا گشته است و هنوز تا رسیدن

به اهداف آرمانی خویش راه درازی را در پیش دارد و صد البته طی این طریق بدون یاری و کمک تمام اساتید دلسوز، صاحب نظران و دانشجویان گرامی میسر نیست.

چون هنرهای دگر موجب حرمان نشود

عشق می ورزم و امید که این فن شریف

شوال المکرم ۱۴۲۴ مصادف با آذرماه ۱۳۸۲

بنده فقیر خدا، مهرداد ویس کرمی

www.ketab.ir